

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v sredo in soboto ob 11. uri predpoldne ter siane z izrednim prilogami ter s „Kazipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Leto 13 K 20 h, ali gl. 6 60
 6 6 . 60 3:30
 3 3 . 40 1:70

Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravištvo v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 2. do 12. ure. Na naročila bres doposlane naročnine se ne oziramo.

Oglasni in poslanice se računajo po petih vrstah: 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za omiko, svobodo in napredek!“ Dr. K. L. v. v.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravištvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorice. Dopolni naz. se pošilja le uredništvu. Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravištvu.

„PRIMOREC“

Izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vsako leto 3 K 20 h ali gl. 1-60. „Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici in Jellorsitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

Gor. Tiskarna: A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Ricmanjsko vprašanje.

(Dalje.)

Kakor smo povedali, je hotel nemški škof dr. Nagl kar na nagloma odpraviti staroslovensko mašo iz ricmanjske cerkve, in je ukazal dr. Požarju, da se ima brez odloga pokoriti njegovemu ukazu. Ali dr. Požar je istotako odločno odgovoril, da se ne pokori temu ukazu, ker je kaplanija Ricmanje v pravnem oziru pod jurisdikcijo škofa v Krizevcih, katera je priznana tudi od strani namestništva, in v Rimu se niso nič definitivnega odločili v tej reči.

Dr. Nagl se je gotovo čutil „neposlušnosti“ dr. Požarja, ali ni ga suspendiral, marveč prestavil ga je čez 20 dnij v Vatovlje, na eno najslabših kaplanij v tržaški škofiji, za Ricmanje pa je imenoval Jos. Krančiča, ki je bil dotle na Vatovljah. Nagl je to storil vse kar na veter, ne da bi vedel, kje so Vatovlje, kak je Krančič, sploh mu je bilo le za to, da se zgodi nekaj proti Ricmanjcem. Če ne pojde vse gladko, so pa bajoneti tu.

Zbog tega je vladalo veliko veselje v farovžu v Dolini. Župnik Zupan je le težko pričakoval dan 29. decembra, da pojde v Ricmanje po denar! Ouredil je bil, da tisti dan ima izročiti dr. Požar cerkveno opravilo in premoženje, kar pa mu ni bilo nikdar izročeno, ker je upravljal premoženje župnik sam, čeprav mu ni bilo še do sedaj ne izročeno po cerkvenih predpisih.

Četrto nedeljo v adventu 1902. je prišel v Ricmanje nenadoma okr. glavar iz Kopra. Prišel je na rekognosciranje, hotel je izvedeti, ali pojde dr. Požar na ukaz iz Trsta v Vatovlje ali ne, in kakega mnenja so Ricmanjci vsled tega premeščanja. Pri tej priliki je hotel vrniti srenjskemu županu rekurz proti razglasu okr. glavarstva, v katerem je bilo rečeno, da so župljani Ricmanj in Loga dolžni dajati župniku v Dolini in kaplanu do končne morebitne izločitve teh vasij iz župnije vse redne prispevke; v nasprotnem slučaju se nastopi proti njim pot eksekucije. Glavar je menil, da je vloženi rekurz brez potrebe, da c. kr. vlada ni ukazala izdati

županstvu onega razglaš, marveč da ga je izdalo županstvo na ukaz in pritisk dolinskega župnika Zupana. Župan mu je odvrnil, da bi morala pač vlada pozvati župnika na odgovor, ako se umešava v kompetenco vlade. Okr. glavar ni vedel na to drugega odgovora nego da je zmignil z ramami. Župan je rekel, naj gre rekurz svojo pot. Tržaška vlada ga še dosedaj ni rešila. Glavar je omenil županu, da je dr. Požar premeščen, in da ga je premeštil tržaški škof. Župan je odgovoril, da Ricmanjci nimajo nič opraviti s tržaškim škofom, ali glavar je rekel, da če so tudi Ricmanjci pod krizevskim škofom, je pa vendar dr. Požar še duhovnik tržaške škofije, in škof Nagl ga sme premeštili, kamor hoče. Župan je na to rekel, da škofa Nagla ne pripoznavajo, da nočejo od njega ničesar, da pa naj se končno ze reši zadeva Ricmanjcev, da se ustanovi v Ricmanjih grško-katoliška župnija ter nastavi župnik tega obreda. Iz Ricmanj je šel okr. glavar nevoljen v Dolino k župniku povedati, da je v Ricmanjih se vedno — slabo vreme!

Župnik v Dolini ni storil tekom starih let niti enega koraka, da bi pripomogel k odpravi neznosnih razmer ter da bi se končno uredili odnosi dolinske župnije do kaplanij ter bi nastale nove župnije. Pokojni škof Sterk je sicer zadržal neki deputaciji z Brega, da pride v Dolino župnik, ki reši vso zadevo v zadovoljstvo prebivalstva. Župnik je res prišel, ali ni bila mar taka rešitev, marveč je povdarjal vedno le svoje „pravice“ do celokupne nekdanje župnije. Ali tržaški ordinarijat je bil vendarle sam priznal, da so se godile prebivalcem v Ricmanjih krivice ter da so nosili neznosna bremena, in vlada si tudi ni upala izterjati eksekucijskim potom kolekture.

Zanimivo je, kako je prišel Zupan v Dolino za župnika. Prošnjo za to župnijo je vložil nekoliko tednov potem, ko je bil konkurz že zaključen. Prošnjo je datiral nazaj. Za kulisami se je barantalo, padale so svetle kronice. „Biser“ duhovščine tržaške škofije je prišel župnikovat v Dolino.

Župnik Josip Zupan se je vedno pritoževal pri tržaškem ordinarijatu, da se mu ne pride pokloniti ricmanjski kaplan dr.

Požar. Na ordinarijatu so tudi res silili dr. Požarja do tega koraka. Končno jim je povedal, da ne pojde, in če ne bo miru, sporoč. vso škandalozno afero o imenovanju in instalaciji dolinskega župnika naravnost v Rim. To je izdalo sicer, ali vedno bolj so začeli zvrčati vso krivdo glede ricmanjskih zadev na dr. Požarja — dolinski župnik, ki ni storil niti koraka za ublaženje razmer, pa je bil imenovan pred kratkim častnim kanonikom. Znamenje časa. Če bi imel ta katoliški župnik kaj srca, bi se bil odpovedal dohodkom iz Ricmanj, vsled česar bi bilo lahko prišlo brez posebnih ovir do samostojne župnije, ali on se je sklicaval vedno le na svoje „pravice“, lakomnost ga je prevladala, hlepenje po denarju, za odpravo kričečih krivic ubogih Ricmanjcev je mož gluh in slep. No, za svoje „delovanje“ je dobil rdeči kolar!

(Pride se.)

Slovanski priimki plemenitih grofije Goriško-Gradišanske.

(Dalje.)

- Gorica: (Dalje.)
 Josipina pl. Anžič (Ansizio) Leta 1780.
 Prokop grof Vratislav iz Prage. Leta 1798.
 Lidija Josipina Jabornegg von Altenfels. (Jabornegg-Javornik!) Leta 1880.
 Viljem vitez Trojan pl. Byanfeld. Leta 1896.
 Jernej pl. Vukelič (Vuchelich.) Leta 1896.
 Josipina pl. Kosteletzky. L. 1902.
 Josip Ivan pl. Jankovič. L. 1823.
 Edvard Lučič de Koche. L. 1865.
 Ziga Gerkič de Ivajnska. L. 1869.
 Vinko grof Visković (Viscovich.) Leta 1894.
 Olga pl. Tonkli. Leta 1894.
 Gregor Maricki pl. Sremoslav. Leta 1899.
 Žiga vitez Grzymala pl. Bosniacki. Leta 1900.

- Ivan Gr. pl. Petrovič (Petrovich.) Leta 1828.
 Magdalena pl. Grajar (Grajer.) Leta 1803.
 Jos. Adelaide pl. Bilečič (Bilechich.) Leta 1872.
 Alfred Jos. Pav. Ud. Franković pl. Bersed (Francovich de Borsez.) Leta 1898.
 Ivan Lovrenc pl. Sinčič (Sincich.) Leta 1845.
 Ivan Ludovik pl. Bačić (Bachich.) Leta 1874.
 Rich. K. Jul. pl. Smekal. L. 1901.
 Ločnik:
 Roža Jos. Bandev pl. Freyenhauz. Leta 1745.
 Tržič:
 Štefan grof Bečić (Becich.) L. 1841.
 Št. Peter:
 Anta Kat. grofica Trilek (Trilegg.) Leta 1702.
 Renče:
 Beninja pl. Černoca (Carnoza.) (Černe-Černic. Koren: črn, končnica nekako laska.)
 Rihemberg:
 Pavel pl. Miovčič (Miofcich) iz Sinja v Dalmaciji.
 Solkan:
 Josip pl. Ravnikar (Raunikar.) Leta 1736.
 Josip pl. Zigon (Sigonio.) L. 1750.
 Št. Ferjan:
 Iv. M. pl. Bandič (Bandich.) Leta 1898. (Poročil Iv. bar. Tacco.)
 Šempas:
 Marija Ant. pl. Kavčič (Caucig.) Leta 1852.
 Škodovaka:
 Andrej grof Cossio. (Kos-Kosič.) Leta 1660.
 Strassoldo:
 Josip grof Radetzky. Leta 1798.
 Topoljan:
 Viktorija pl. Bertoš (Berthos.)? Leta 1742.
 Tolmin:
 Ivan grof Grimšič (Grimschitz) iz Štajerske. Leta 1732.

Islandski ribič.

Pierre Loti.

Roman. Iz francoščine prevlel Fran Šturm.

(Dalje.)

Slednjič sta bili prodani še obe vreči, in novi lastnik je takoj izbrisal Silvestrovo ime ter zapisal na njegovo mesto svoje.

Ko je bilo vse končano, so bila tla skrbno pometa, da bi ne ostal na njih kak prašek ali kaka nitka, ki je padla med prodajanjem iz rok.

In mornarji so se vrnili veselo k svojim papigam in opicam.

V.

Ko se je nekega dne v prvi polovici junija vrnila stara Ivona domov, so jej povedale sosede, da jo je iskal nekdo od mornaričnega komisarijata.

Gotovo zaradi vnuka; toda to je ni prav nič oplašilo. V družinah pomorščakov imajo mnogokrat opraviti pri „inskrupiji.“ Ona, ki je bila hči, žena, mati in babica pomorščakov, je poznala ta urad že skoro šestdeset let.

Brezdvomno so jo klicali zaradi njegovega premeščanja na „Kirko“, morda tudi kaj zaradi plače; vedela je, kaj se spodobi za gospoda komisarja ter se primerno oblekla. Vzela je boljšo obleko in ruto ter odšla okrog dveh popoldne na pot.

Stopala je z drobnimi koraki dokaj hitro po ozkih obrežnih stezah proti Paimpolu. Bilo jej je vendar

nekoliko tesno pri srcu, kajti že dva meseca ni dobila pisma od Silvestra.

Šla je tudi mimo svojega starega kavalirja, ki je sedel na vratih: zadnja zima ga je bila zelo pobrala.

— No, lepa soseda!... Kadar vam drago, saj veste; se ni treba nič ženirati... (Imel je še vedno v mislih mrtvaško krsto.)

Veselo junijsko življenje se je smehljalo krog nje. Po skalnatih višinah ni bilo nikjer drugega nego golo bodičje z zlatorumenimi cvetovi; toda v nižavah, zavarovanih proti ostrim morskim vetrovom, je bilo vse polno lepega mladega zelenja, po mejah je cvetela trnjolica, visoka trava je širila prijeten vonj. Toda starka ni videla ničesar od vsega tega; hitela je dalje, upognjena pod težo toliko dolgih let, ki so šla mimo nje in ki so se jej zdela sedaj kratka kakor dnevi...

Krog temnih, pol razpalih koč so rastle rože, nageljni in levkoje, in vse tja po slamnatih, z mahom porastlih strehah je bilo polno malih cvetk, po katerih so se podili prvi beli metaljčki.

Pomlad v tej domovini Islandcev je bila skoro brez ljubezni, in lepa, ponosna dekleta, ki so stala tupatam sanjavo na vratih, so obračala svoje rjave in modre oči tja v daljavo, v nedogledno daljavo. Tam so bili mladi fantje, ki so vzbujali v njihovih sreih otožnost in hrepenenje, tam so ribarili na daljnem severnem morju...

Ali bila je vendar pomlad, topla, mehka, sanjava pomlad z lahnim brenčanjem mušic in vonjem mladega rastlinja.

In vse to brezčutno življenje se je smehljalo krog stare babice, ki je hitela, kolikor so jej dopuščale noge, da izve smrt svojega zadnjega vnuka. Že se je bližal oni strašni trenutek, ko izve, kaj se je pripetilo tam daleč na kitajskem morju; šla je tisto žalostno pot, ki jo je zaslužil Silvestar v trenutku svoje smrti in ki mu je iztisnila njegove zadnje grenke solze: videl je svojo dobro babico, ki je stopala proti Paimpolu, da izve njegovo smrt! — Čisto razložno jo je videl na tej poti. Stopala je hitro, pokoncu, s svojim majhnim rjavim šalom, z dežnikom in svojo veliko avbo. In ta prikazen ga je dvignila na postelji, da se je zvižal silne bolesti; rdeče tropično solnce pa, ki se je veličastno potapljalo v morje, ga je gledalo skozi odprta vratica, kako umira.

Samo to je bilo drugače, da si je on predstavljal takrat v svoji zadnji viziji to starkino pot v dežju, dočim se je danes smejala vesela pomlad, kakor v ironiji.

Ko se je približala Paimpolu, se je čutila bolj vznemirjeno ter pospešila še bolj korake.

In tu je sedaj v sivem mestu, hiteč po ozkih granitnih ulicah, razsvetljenih od bleščečega solnca, pozdravljuje druge starke, svoje vrstnice, sedeče pri oknih. Začudeno se povprašujejo:

— Kam gre neki tako hitro, v prazni obleki, ki je vendar delavnik?

Gospoda komisarja ni bilo v pisarni. Njegov pomagáč, najho, grdo človeč, staro kakih petdeset let, je sedel za mizo. Za ribiča je bil preslaboten, zato je

Versa:
 Jos. Iv. Pelka, „Ritter von Bori-
 slawitz“. Leta 1903.
 V knjigi umrlih:
 Kanal:
 Marija Ana pl. Kobal-Kcballč. (Co-
 bavio.) Leta 1703.
 Bovec:
 Anton pl. Jug. Leta 1788.
 Gorica:
 Ana Julija grofica Sinovčič (Si-
 novčič.) Leta 1675.
 Doroteja pl. Simončič (Simonich.)
 Leta 1732.
 Ana pl. Pernot. Leta 1748.
 Franc pl. Mihelič. Leta 1879.
 Natalija grofica Bukuwsky. Leta
 1879. —
 Zofija grofica Zoltowska. L. 1882.
 Edvard pl. Drašnik (Draschnig.)
 Leta 1826.
 Alojzij baron Ljubibratič (Ljubi-
 bratič.) Leta 1879.
 Teodor pl. Kodolič (Kodolitsch.)
 Leta 1899.
 Ernest vit. Mahak (Machek.) L. 1898.
 Franciška pl. Oskierka (Rusinja.)
 Leta 1900.

(Konec pride.)

Poziv

našemu narodnemu ženstvu na Goriškem.

Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda.

Težka je naša naloga ob jezikovnih mejah, težja od one v sredini naroda, kjer je sovražnik manje številten. Primorski jezikovni mejaši imajo dva ljuta sovraga: Nemca in Laha, dočim se borijo drugi obmejni bratje le proti nemcu, dasi je tudi ta edini silen velikan, s kojim tudi ni boj igrača. Nas je res malo krdelo in smo vezani edino na samopomoč, toda stati moramo krepko ter ne smemo dati prodirati dalje v osrčje naše svete zemlje sovragu Schulvereina in Südmarke, ki vsrično prodira proti nam z Lego zakonale in Dante Allighieri-jem. Ta dva zakleta sovražnika združeno sekata globoke, smrtno rane v naše narodno telo. Zato naj nas narodna dolžnost združi vse — vse v skupno falango, da pod enim praporom »ljubezni do domovine« z vsemi silami branimo in ohranimo svoj mladi rod — svojo deco —, da tako rešimo vsaj, kar se še rešiti da,

»saj pač dovolj ognjena,
 ljubav do doma ni nobena.«

Od glavnega vodstva iz Ljubljane zvené nam tužni glasovi na uho: Potrebe vedno večje, žrtve vedno suše! — Naše narodno ženstvo se je od početka podružničnega delovanja z vso požrtvovalnostjo trudilo, priskočiti gmojno in dejansko družbi na pomoč za drobno deco, da reši nedolžno kri iz žrela široko zevajočemu vampirju.

Mile rodoljubke, postojanko — žensko podružnico — kojoj smo pred 15 leti zavzele ter jo vedno uspešno branile, ne smemo z mečem ob boku prepustiti sovražniku; me moramo na braniku vstrajati, in sovražne napade krepko odbijati. Nadaljevati moramo započeto delo z odločno voljo. Ne strašimo se žrtve, saj z njimi rešujemo svojo last — mladino — ter si z njo utrjujemo bodočnost.

Dajte, pristopimo k družbi sv. Cirila in Metoda vse narodne žene, matere in hčere, ki čutimo v sebi le iskrico ljubezni do milega nam naroda. Vabimo k družbi, in brez počitka dramimo naše prijateljice in znanke, ki še spe trdo spanje; tudi mlačne bodrimo, da jih ne zgubimo. Če že težko pristopamo k družbi kot

a) pokroviteljice, ki plačajo enkrat za vselej najmanj . . . K 200—, pa vsaj tista, ki premore, naj plača kot
 b) ustanovnica enkrat za vselej K 20—, druge pa pristopajmo kot
 c) letnice z letnim prispevkom » 2—, revnejše pa vsaj kot
 d) podpornice z letnim plačilom vin. —20.
 Vse znašajmo — kakor pridne čebelice — vsaka po svoji moči, večje in manjše zneske na oltar domovine.

Spomnimo se tudi o vsaki priliki, o veselih in žalostnih dogodkih, družbe sv. Cirila in Metoda, bodi tudi z najmanjšim darom, tudi ta bo nosil pečat prepričevanja, da ljubimo svoj mladi rod, iz kojega nam sije bodoči zlati up, zrno k zrnu da tudi pogačo.

Naša podružnica obrača se s toplo prošnjo tudi na slavna županstva in denarne zavode, naj s kakršnimkoli darom prihite družbi na pomoč, da bo mogla še dalje vstrajati in uspešno vršiti svoj plemeniti namen, ter varno ščititi v obmejnih šolskih zavodih armado 2491 slovenskih otrok, da ne padejo v žrelo italijanski in germanski irendenti.

Narodna društva iskreno prosimo, naj prirejajo veselice in druge zabave družbi v prid; taki dohodki bili so vedno mej najizdatnejšimi.

Delajmo vsi in vsepovsodi, ki smo krepki, da rešimo šibke. Imejmo pred očmi zlato geslo dičnega nam pesnika:

Dolžan ni samó, kar veléva mu stan,
 kar more, to mož je storiti dolžan!

ODBOR.

Dopisli.

Iz kočjanske županije. (Dalje.) — Pridruživši se dol. briski dop. našemu predobro znaniemu „Kozancu“ v štev. 41. „Gorice“ opisujeta solidarno slavospev o žup. vrlnah za časa njegovega enajstletnega županovanja. Dičita ga po svoji prirojeni melodiji s pavjim perjem. Nasprotnikom predbacivata in spodtikata različne hibe in nezmožnosti — vso lastno rjevino iz kritične zaloge hoteta zavaliti na ramena „napred-

njakov“. Pod zaščito verskega terorizma pa za gnjilo politiko delata reklamo, apelujoča na volilce za prihodnje volitve. Pa ne boš ga, Jaka (tudi, če potrosita ponovno 20.000 kron, kakor se govori, da pride „Goriški fond“ v prihodnje na pomoč)! Skala je skala, mi pa smo še trdnjši od te!

Kar se tiče javnih plesov, smo že dovolj jasno in glasno povedali, pod katerim pepelom imajo ti svoj tleči izvpr; dostavimo na to stran le še to, da ona dva plesa, ki sta se baje brez javnega dovoljenja zvršila v okolisu obč. Kojsko, povod katerima bi dali po zviti dol. briskega dopisnika inicijativi „naprednjaki“, sta bila, kakor se je iz verodostojnega vira izvedelo, podpirana od najožjega županovega pristaša, ki je ob-jednem tudi po njegovem gorostasnem zakletvenem za-trdilu klerikalni krčmar. In ta „goreči“ krščanski vojščak je celo odgovornost enega plesa nase prevzel. In ti sleparčki javnosti in častikrajci svojega bližnjega hočejo svojo gnjilobo na spoštovane moze naše stranke zavaliti! Nesramneži! Kakor smo poučeni z verojetne strani, vršil se je v minulem v neki občini v gor. Brdih enako javni ples brez javnega uradnega dovoljenja pod odgovornostjo tudi nekega zagrizenega žup. pristasa, katerega sinovi so bili voditelji listega plesa; in čujte, kaj se je od strani županstva proti tem ukrenilo: nič! Ake pa vasačijo kje katerega naših, ga vložijo ti naši pravicoljubi kar na teden dnij v luknjo! Sami pa smejo plesati in rajati noč in dan, ne da bi se jim niti las na glavi skrivil — nazadnje pa bi radi vse na rovaš naše stranke staknili! Jeli tako delc posteno, vi brumna dopisnika?

Prav brezpotrebno se spodtikata na dotično notico v „Soti“, v kateri je izrečena le zaslužna lekcija na to stran g. Reji. Nespodbito je torej dejstvo, da v naših Brdih je nezadosno preskrbljeno z narodnimi društvi, katerih namen bi bil moralčno in narodno spodbujati našo mladež, in le tim potom bi se dalo priti v okom omejitvi javnih plesov. Ako vama je, gg. dop., kaj na srcu moralni in materijalni dobrobiti one mladine, ki zdihuje po javnih veselicah, gotovo se brez obotavljanja poprimete ideje za vstavitve prekoristnih narodnih in zabavnih društev brez ozira, je-li bi bilo lepo v teh gledati vašega nasprotnika.

Naprednjaki hočeje g. R. pahnti ne samo iz županskega stola, ampak tudi iz starašinstva „izbacniti“. Na to in vaše vprašanje „zakaj pa“, bodi Vam sledeče:

Gosp. Reja si je sam na kratkoviden način izdelal pot, ki ga tira iz obč. zastopa. Izvoljeni udje naše stranke so na to stran popolnoma nedolžni, in le silno težavno jim je bilo, ker smilil se jim je župan v dno srca, izpolniti željo ljudstva. G. dopisniku bi pač moralo znano biti, da ljudski glas je Božji glas, in ta je tirjal, naj gre Reja v zaslužni pokoj, ne pa „naprednjaki“. Dotična inicijativa, stavljená dan volitve županstva v Šmartnem po g. Andr. Kocijančicu do žu-

pana, ni bila velekoristna samo za županijo v občnem interesu, marveč imela bi na sebi obilo dobrote tudi za samega župana, kajti z njegovim odstopom v smislu istega predloga bi bil pokazal častno, da zna in ve ceniti občino blaginjo, ki bi se ne raztezala samo na materijelnost marveč tudi na mir in red v občini. Posledice, katere so po njegovi krivdi zadele občino in njega, bi z njegovim odstopom izostale — ne bilo bi treba novih volitev, ki so združene z ogromnimi stroški, vse drugo bi lahko ostalo v Kozani po starem, razun da bi se moralo vpostaviti pametnejše gospodarstvo. Toda prevkoreninjena ljubezen do časti in absolutizma — nič plemenitosti na znotrej — ni imela obzira do tega, kar je konečno moralo priti — poraz župana — vladni komisar!

Mi smo bili vse skozi na strani pravice, katera je zastopala v vsakem pogledu interes, in pod to bi moral ne le župan ampak tudi vsakdo, ki hoče veljati za zagovornika pravice in resnice, ako bi imel le trohico plemenitega čuta v svojem srcu, vkloniti še tako trdovratni in trmasti tilnik, posebno, če pomislimo dejstvo, da zastopniki naše stranke so bili voljni nezakonito izvoljene nasprotne zastopnike razun Rejo, ki je bil dvakratno nepostavno voljen, priznati za svoje tovariše ne le v zasebnem ampak tudi v javnem delovanju za dobrobit in prospeh občini.

Le prenizkotno in fantastično je mnenje vaše, g. dop., da bi se mi bali vaše tolimanj Rejeve brce po zobeh! Kdor pozna okolnosti in pobliznje podrobnosti naših obč. razmer, vsvariti si mora res misel in priti do sklepa, da kaj podobnega se je le Reja bal od strani naših zastopnikov: naši mozaki nimajo povoda ne-le enega Reje, marveč vse njegove bande se zbatí radi žugajočih brč. Ako nimate kaj pametnejšega trobiti v svet, storite stokrat bolje, da si zamašite svoja lažnjiva usta.

(Konec pride.)

Iz Mirna. (Veselica društva „Ipava“).

— Dne 3. t. m. je priredilo naše pevsko in bralno društvo „Ipava“ prav lepo veselico. (Poročamo o njej sicer malo kasno, ali bolje enkrat neko nigdar!) Prostorno dvorišče g. Mih. Faganelija je bilo polno občinstva iz vseh naših sosednih vasi. Gostov iz Gorice je bilo prav malo, ker je bila ravno isti dan tudi Sokolska veselica v Solkanu.

V dovršenem kratkem pozdravnem govoru nas je naš g. nadučitelj navduševal, da bi v bratskem objemu vsi složno delovali za povzdigo narodne samozavesti, za napredek in izobrazbo naših sovasčanov. Govoril nam je iz srca, ko je povdarjal, da naj bode narodna trobojnica — oljkina vejica miru, pod katero se moramo združiti vsi Mirenci, da visoko dvignemo ozniko in napredek naše obrtne vasi. Upajmo, da so njegove lepe besede padle na dno vnetih rodoljubnih src, kjer naj obrode plemenit sad iskrenega ro- (Dalje v prilogi.)

šel v šole ter presedel sedaj vse svoje dni na istem stolu, oblečen v pisarniški jopič, ter čakal po papirju.

Ko mu je povedala svoje ime, se je dvignil počasi, važno, ter izvlekel iz predala nekaj zapečatenih stvari.

Bilo jih je precej... Kaj naj to pomeni? Izpričevala zapečateni papirji, mornarska knjižica, vsa porumenela od morja, in vse to je dišalo kakor po smrti...

Razprostrl je bil vse to pred ubogo starko, ki se je začela trestiti, vsa zmedena. Spoznala je dve pismi, ki jih je pisala namesto nje Marjetica njenemu vnuku in ki sta prišli nazaj neodprti... Isto se je zgodilo tudi dvajset let poprej, takrat ko je umrl njen sin Peter: pisma so bila takrat prišla iz Kine na gospoda komisarja, kateri jih je potem vrnil njej...

Čital je sedaj z učenim glasom: »Ivan-Marija-Silvester Noan, vpisan v Paimpolu, folio 213, številka matice 2091, preminil na krovu »Bien-Hoa« 14....«

— Kaj?... Kaj se mu je pripetilo, dobri gospod?... — Preminil!... Preminil je, je ponovil še enkrat.

Moj Bog, saj tako zloben gotovo ni bil, ta pisar; če je povedal to na tak surov način, je bilo temu krivo pomanjkanje bistroumnosti; kar ni bilo nič čudnega pri tem nerazvitem človeku. In ko je videl, da starica ne razume te lepe besede, jej je rekel po bretonsko;

— »Marw éo!...«

— »Marw éo!...« (Umril je!...)

Ponovila je te dve besedi za njim s svojim tihim, od starosti oslabelem glasom, kakor bi ponovil slaboten odmev brezpomembno frazo.

Pač je že takoj v začetku na pol razumela, in takrat je samo vstrepetala; sedaj pa, ko je bilo gotovo, je bilo videti, kakor da je to nič ne razburja. Njena občutljivost je bila v resnici vsled starosti že

nekoliko oslabela, zlasti zadnjo zimo. Bolest se jej ni več pojavljala v prvem trenutku. Poleg tega se je v tem hipu tudi nekaj zmedlo v njenih možganih, zamjenjala je Silvestrovo smrt z drugimi: saj je bila izgubila že toliko sinov!... Treba jej je bilo nekaj trenutkov, predno se je dobro zavedla, da je bil to njen zadnji, njen ljubljeneček, oni, kateremu so bile posvečene vse njene molitve, vse njeno življenje, vse njeno pričakovanje vse njene misli, že nekoliko otemnele od bližajoče se »otročje starosti«...

Tu jo je bilo sram, pokazati temu majhnemu gospodku, katerega se je bala, svoj obup: ali se na takšen način naznani babici smrt njenega vnuka!... Ostala je pokonec pred mizo, kakor otrpla, ter mečkala franže svoje rute z ubogimi, starimi rokami, razpokanimi od pranja.

In kako daleč od doma se je čutila!... Moj Bog, vsa ta pot, ki jo bo morala prehoditi, gotovo prehoditi, predno pride do svoje koče, kamor bi se že tako rada zaprla — kakor ranjene živali, ki se skrjujejo v svoje luknje, da poginejo. In zato se je tudi trudila, da ni preveč mislila, da ni še dobro razumela, ker se je zlasti bala tako dolge poti.

Izročili so jej nakaznico za trideset frankov, katere je prinesla prodaja Silvestrovega premoženja; potem pisma, izpričevala in škatljo z vojno medaljo. Pobralla je nerodno vse te stvari s svojimi prsti, ki so ostali stegnjeni, ter jih prekladala iz jedne roke v drugo, ker ni mogla najti žepa.

V Paimpolu se ni nikamor ozrila, nikogar pogledala; hitela je dalje, sklonjena naprej kakor bi hotela pasti; čutila je, kako jej vre kri po ušesih. — Podvizala se je, kolikor je le mogla, kakor star stroj, ki ga spuste še zadnjikrat z vso hitrostjo, ne mene se za to, če se peresa polomijo.

Pri tretjem kilometru je bila vsa upognjena, upehana; od časa do časa, kadar je zadela s čevljem ob kamen, je začutila v glavi silen, bolesten sunek. In hitela je dalje, da bi se čim preje skrila v svojo kočo, ker se je bala, da bi padla, da bi jo morali pobrati in nesti domov...

VII.

— Stara Ivona se je opila!

Padla je bila, in pobje so tekli za njo. To se jej je zgodilo, ko je stopila v Ploubazlanec, kjer stoji takoj na koncu vasi vse polno hiš ob cesti. Imela je vendar še toliko moči, da se je dvignila ter drsala dalje s svoje palico.

— Stara Ivona se je opila!

In mladi nesramneži so jo zijali ter se jej smejali v obraz. Njena ruta je stala čisto po strani.

Bilo jih je nekaj med temi fantiči, ki niso bili v srcu bogve kako zlobni, — in ko so ugledali od blizu ta obupani, postarani obraz, so se vrnili žalostni in ginjeni, in ničesar več se niso upali reči.

Ko je zaprla za seboj vrata svoje kočice, se jej je izvil iz prsi obupni krik, ki jo je hotel zadušiti, zgrudila se je v kotu na tla ter naslonila glavo na zid. Avba jej je bila zlezla na oči; vrgla jo je po tleh, — svojo ubogo lepo avbo, katero je včasih tako čuvala. Njena poslednja nedeljska obleka je bila vsa blatna, in izpod rute jej je gledal šopek rumenkasto belih las, da sta bila videti nered in beda še večja...

VII.

Tako jo je našla zvečer Marjetica, ki je prišla pogledat, vso razmršeno, s pobešenima rokama, glavo naslonjeno na steno. Njen obraz je bil izpremenjen, in ihtela je tiho, tožeče, kakor majhni otroci; jokati skoro ni mogla več: prestare babice nimajo več solz v svojih izsušenih očeh. (Dalje pride.)

doljubja in neprestanega hrepenenja po omiki in narodni samoizobrazbi. Koj na ta pozdravni govor je izborna vojaška godba na lok kar elektrizovala vse občinstvo z vedno lepo koračnico „Mladi vojaki“. Naš vrli možki zbor je zapel Ciril - Metodovo himno, Moj dom in Frankopanko. Pelo se je dobro, ker treba povdarjati, da so bili vsi pevci naši mladi rokodelci, katere je v kratkem času pripravil za nastop neumorni in požrtvovalni pevovodja — učitelj gosp. Anton Ferlat. Le vstrajajte, vrli pevci, in žrtvujte se društvu, ker z lepo narodno pesnijo si navdusite svoja srca za vse, kar je lepo in blago.

Zenski dvospjev „Cvetlice“ ste naš go-spici učiteljci zapeli z vso dovršenostjo, le žal pretiho. Sicer pa je zelo nevhvaležno nastopati z dvospevi na prostem, ker se se celo močni glasovi zgublajo, predno dospo do poslušalcevega ušesa. Vojaški orkester ju je izborno spremljal, za kar moramo biti vrlenu g. kapelniku zelo hvaležni, se posebno, ker je kar sam vglasbil partituro za spremstvo.

Dolga veseloigra „Telegram“ pa je povzročila obilo najprisernejšega smeha in igralci so želi od vseh strani mnogo zaslužene pohvale. Igrali so vsi prav dobro in govorili zelo glasno, kar se navadno ne godi na naših odrih na prostem. Posebno ljubka mlada ženka je bila Ema, a tudi emancipirana Ljudmila je dobro dovršila svojo vlogo. Falirani grajsček Podgorski je končno vendar-le pregovoril, ali baje s svojim zvičajnim nastopom prevaral bogatega očeta Korena, da mu je dal roko svoje hčere Ljudmile in ga s tem rešil nestevilnih upnikov. Podgorski je s pravim ameriškim rafiniranim nastopom ukrotil domisljavo Ljudmilo. Hribar je krasno igral mladega zakonskega moža v nedelnih tednih in Narobe je bil pristen tip brzovajnega uradnika. Žalosti in joku očeta Korena so vsi poslušalci sledili z največjim zanimanjem, Konduktar in natakar sta tudi bila na svojem mestu.

Prav hvaležni smo vrlim igralcem za njih trud in prosimo jih, da naj se večkrat pokažejo na našem odru.

Po dovršeni veselici pa smo se vrteli ob zvokih vrle vojaške godbe skoraj do petelinovega klica. Razšli smo se vsi z zadovoljnim srcem in z željo, da bi društvo Ipava prirejalo vsaj dvakrat na leto tako lepe veselice. V ta namen kličem: „Ipava! Rasti, cveti in množi se!“

Nedruštvenik.

Demace in razne novice.

Promocija. Gospod Anton Majzer, c. kr. profesor na gimnaziju v Pazinu, je bil dne 18. t. m. na vseučilišču v Gradcu promoviran doktorjem filozofije.

Na koperskem učiteljskem so napravili učiteljski izpit: Basa Svobodin, Benko Vekoslav, Bratina Bogomil, Ivanovič Zvonimir, Juh Bogomil, Kalan Emil, Peček Milogaj, Poberaj Josip in Taus Josip: vsi z dobrim vspehom.

Javen shod namerava prirediti akad. fer. društvo „Adrija“ dne 31. t. m. popoldne „pri Rebku“ na Vipavskem, ako ne bode morda kakih nepričakovanih zaprek. Obravnava se bodo na tem shodu približno iste točke, kakor lani na shodih v Gorici in na Dobrovem.

Akad. fer. društvo „Adrija“ v Gorici naznanja, da bode imelo svoj II. redni občni zbor dne 30 t. m. ob 9. uri predpoldne v dvorani „Slovenske Čitalnice“. Dnevni red je sledeti: 1. Čitanje zapisknika III. izrednega občnega zbora. 2. Letno poročilo a) tajnikovo, b) blagajnikovo, c) preglednikov. 3. Volitev a) predsednika, b) 4 odbornikov in 2 namestnikov, c) 2 preglednikov. 4. Poročilo odseka za narodni kolek. 5. Kje in kedar naj bi prirejali naše shode? 6. Poročilo odseka za ljudske knjižnice. 7. Z občnega zbora „Prosvete“. 8. Slučajnosti. Zvečer pa bo v „Hotelu Südbahn“ sestanek, katerega oficijelni del bo na vseboto željo posvečen spominu profesorja Andreja Kragelj-a. Društveni odbor vabi vse člane, starešine, ustanovnike in podpornike, da se v čim večjem številu udeležijo tega občnega zbora. Poleg tega pa vabi tudi vse one akademike, ki niso se pristopili društvu, da to ta dan store. Posebno pa se obrača do vseh gg. abiturijentov, da prihitijo na ta občni zbor ter vslopijo v krog akademične mladine. Ako pristopijo društvu vsi akademiki z Goriskega ter vsaj večina abiturijentov, stelo bode isto

do 50 članov. Konečno vabi društveni odbor tudi vse one, ki se zanimajo za slovensko akademično mladež in v prvi vrsti naše narodno učiteljstvo, da se udeležijo občnega zbora, ker se bo na istem določilo delovanje za te potitnice.

Kmetijski shod v Gorici bode prihodnji četrtek dne 28. t. m. ob 11. predp. v prostorih gostilne „pri Zvezdi“ (poleg Staroga Irga). Na njem se bode poročalo o sedanjih razmerah v c. kr. kmetijskem društvu goriskem ter sklepalo o nadaljnjih korakih, ki jih imamo storiti v obrambo kmetijskih interesov slovenskega dela dežele. Vsa gospodarska društva in vsa županstva na Goriskem se vabijo, da pošljejo k shodu svoje zastopnike. Tudi drugi kmetovalci dobro dosli!

Odbor za povspesevanje kmetijstva v slovenskem delu goriskega.

Prvi občni zbor goriskega vinarkega društva se bo vršil prih. četrtek po kmetijskem shodu v prostorih gostilne „pri Zvezdi“.

Mestna nižja realka v Idriji je letos završila svoje tretje solsko leto. Imela je tri razrede in pripravljali tečaj, ki je štel 41 učencev, I. razred 45, II. 44, III. razred 28 učencev, torej vseh skupaj 158 učencev, samo realnih učencev pa je bilo 117. Po rojstnem kraju jih je bilo iz Idrije 68, iz idrijskega okraja 8, iz Kranjske sploh 21, iz Primorske 17, iz Koroske 2, iz Štajerskega 1. Po materinstvini je bilo 116 Slovencev in 1 Nemec. Izprikevalo I. reda z odliko so dobili 4 učenci, I. red sploh 81, II. red 17 učencev, III. red pa 1 učenec. Ponavljalni izpit se je dovolil 12 učencem. Učenci ne plačujejo nikakih pristojbin in tudi solnine ne. Ustanovo je imel 1 učenec v znesku 79 K. Izmed 41 učencev pripravljalnega tečaja jih je bilo 31 iz Idrije, 1 iz idrijskega okraja, 3 iz Kranjske sploh, 5 s Primorskega in 1 z Nižavstrijskega. Po materinstvini so bili vsi Slovenci. Izprikevalo I. reda z odliko so dobili 2 učenci, I. reda sploh 30 učencev, II. reda 8 učencev. Na realki so delovali razun ravnatelja g. K. Pirca, ki ga je smrt vzela prav ob koncu sol. leta, se trije pravi in 4 pomožni učitelji. Izvestje prinaša spis „Začetni pouk v prostem risanju na realkah“, ki ga je zelo strokovno sestavil in s slikami obrazil g. V. Levčnik, nadalje nekrolog o pok. Ivanu Rodetu, ki ga je sestavil prof. M. Pirnat. Prihodnje solsko leto, v katerem se otvori IV. razred, začne 16. septembra. Za sprejem se je zglasiti za I. razred 12., za pripravljalni tečaj pa 15. septembra.

Kakor smo že omenili, je s Primorskega na idrijski realki 17 učencev, kar pač kaže, da služi dobro ta zavod tudi naši deželi, zlasti ker je v Gorici nemška realka ter s te realko takorekoč kar podijo zlasti slovenske učence, kar se je pokazalo baš te dni pri vsprejemnem izpitu.

Koncerti v hotelu Südbahn. — Ze nekaj tednov so bili ob sobotah zvečer koncerti vojaške godbe v parku hotela Südbahn. Parkrat je bila udeležba zadostna, zvečine pa ne. Najslabše so se izkazali — Slovenci. — Žalostno je, ako naši rojaki nečesto razumeti, kako važna postojanka je to za ugled in moč slovenskega življa v Gorici.

Poskušen umor v Ajdovščini. — Pišejo nam: V tukajšnji predilnici je poskušil v sredo zavravno umoriti neki delavec Cvek ravnatelja Karla Schmuckija, ker ga ta ni hotel napraviti za predilnega mojstra, dasi je Cvek to mesto preje enkrat že opravljal. Ker je pa bil ta človek pri zadnjem strajku duša vsemu gibanju, je bil iz tega vzroka kakor tudi radi neubogljivosti odpuščen iz službe. Po dolgih prošnjah se ga je zopet vsprejelo v službo, a le kot navadnega delavca. Nekaj časa je bil miren, a kmalu je začel nadlegovati ravnatelja Sch., naj ga zopet napravi za predilnega mojstra. Ravnatelj mu je prigovarjal, da se to zgodi, ko bode pač kako mesto prosto. Ker je pa Cvek izgubil potrpljenje čakati na zaželjeno mesto, je sklenil se maščevati, oziroma umoriti ravnatelja Schmuckija.

V sredo pošlje slednjemu Cvek ultimatum v pismu, naj mu v 24 urah da točen odgovor, se li ugodijo njegovi želji ali ne. V četrtek zjutraj pride Cvek ob 1/2 8. v ravnateljevo pisarno po odgovor na zadnje pismo. Ko se je ravnatelj obrnil trenotek v stran, ga je Cvek zabodel z nožem pod levo uho, in ga slučajno le nevarno ranil; prst nižje in prerezal bi mu bil glavno žilo. Nato je Cvek zbežal ter se sam javil orožništvu; sedaj sedi ta nevarni čitek že pod ključem. Cvek je bil strasten

agitator socijalno - demokratične stranke, a v življenje ta stranka ni pršla v Ajdovščini.

Obžalovanja vredna je ravnateljeva so-proga, ker sta le par mesecev poročena, a v tem malem času že obilo britkih izkušenj! Ravnatelj je pri ljudstvu in vseh znancih priljubljen, in je delavstvo skrajno ogorčeno na tem zločinu, zato mu pa tudi želé, da bi skoro kmalu okrevale.

Ta poskušeni umor naj bo torej plod soc. demokratičnega gibanja na Vipavskem, o katerem se je čitalo toliko slavospjevov po „Rdečem Praporju“?!

Uboj Ivana Lična v Rihembergu — dan Sv. Rešnjega telesa, kojega je izvršil Lsh Chiaravalli, je nasel v četrtek odmev pri tukajšnji kazenski sodnji. Obtoženi so bili Chiaravalli ter domačini Anton Ličen, Ger-vazij Ličen, Fr. Ličen, Alojzij Ličen in Anton Fabjan. Chiaravalli je bil obtožen po § 335 k. z., da bi bil s tem, da je zabodel Ivana Lična, prekoracil meje silobrana. Ostali pa so bili obtoženi po § 157 k. z., češ, da so, dasi se za prave krivce ne ve, oni prizadeli Lahoma Chiaravalliju oziroma Angarelliju težke telesne poškodbe, ker so v kritičnem času udarili enega ali drugega teh dveh Lahov. Sodnemu dvoru je predsedoval sod. svet. Schmarda, prisedniki so bili sod. svetniki Rutar, dr. Cristofoletti in Ciani. Obtožbo je zastopal državnega pravdnika namestnik Jeglič. Zagovorniki so bili dr. Pavletič, Lev-pušček in dr. Vinci. Rezultat razprave je bil ta, da je bil Chiaravalli obsojen na 4 mesece težke ječe, Alojzij Ličen in Gervazij Ličen na 3 mesece, Franco Ličen na 5 mesecev in Anton Fabjan na 4 mesece ječe z enim postom vsaki mesec. Oprošten pa je bil Anton Ličen. Dogodek v Rihembergu, pri katerem je bil ubit Ivan Ličen, in čigar posledica so gorenje obsodbe, je bil vzbudil mnogo hrupa, opravičenega od strani domačinov, manj opravičenega pa od strani Lahov. Ker pa imajo Lah navado, da svoje ljudi povzdigujejo v nebesa, in da na njih proslavljajo svojo kulturo, četudi so slučajno isti še pol divji Abrucezi, druge pa zmerjajo z barbari, in se je to tudi v tem slučaju dogodilo, pobavili se bomo s tem slučajem malo obširneje v prihodnji številki. Je marsikaj zanimivega na njem. Ker se je po laskih listih in tudi v sodni dvorani toliko govorilo o gostoljubnosti, bomo vsaj videli, kako prijete goste imajo Rihemberžani v teh ljubih kulturnih Abrucezih. Dr. Pavletič jih je pač opravičeno primerjal s Sciti v starem veku.

„Neprijateljem glagolice“. — Pod takim zaglavjem prinaša zadnja „Nasa Sloga“ lep članek, v katerem čitamo tudi nekaj zanimivega. Ko omenja razno gonjo, doma in v Rimu, pravi končno: „Strast naših neprijateljev proti naši glegolici je šla celo tako daleč, da so potegnili v svoj bojni nacrt tudi vladarjevo krono; obvestivši seveda vladarja krivo, da gre za novotarije tam, kjer je slo v istini za to, da se čuvajo naše stare pravice. Preminuli list „L'Isria“ l. 1901. je pisal med drugim tako-le: „In v omejitev liturgičnega vprašanja nismo pozabili toplega priporočila, storjenega v nekem sestanku od strani Njeg. Vel. cesarja našemu škofu, mons. Flappu, da naj se drži trdno latinske liturgije ter naj ne trpi, na nikak način, novotarij, ki se v tem pogledu hočejo uvesti v cerkve od ničvrednih tujih duhovnikov brez vere in brez vesti.“

„Nasa Sloga“ pravi na to: „Te besede so nespodbiten dokaz za naše trditve, da v borbi proti glagolici niso merodajni verski oziri, mervet politični, ter da v tej borbi neki cerkveni dostojanstveniki igrajo igro nedostojno njihovega stališča, da se izzazimo neblazje... Kruto pa obžalujemo, da radi teh vzrokov propada naš hrvaški narod v mnogih krajih v verskem in narodnem pogledu. Custos quid de nocte!“

Žandarji pred cerkvijo na časa službe božje. — Kaj se godi v Kastelirju v Istri, odkar je tam, med samimi Hrvati, laški župnik Degrassi, smo že opisali nedavno temu, zlasti dogodke na Telovo, radi katerih je bila tudi deputacija pri škofu. — Od takrat dalje so v Kastelirju žandarji vsakdanji gostje. Ob nedeljah stojita po dva pred cerkvijo za časa službe božje, seveda da bi ne prišlo v tem času do pretepa! v retnici pa čuvajo one, koji odjemljejo narodu naj-svetejšo pravico, ki ga zalijo v najnežnih čustvih, ki mu uničujejo narodnost in vero.

Ni prvokrat v Istri, da c. kr. avstr. oblasti sčitijo z orožjem v roki tlačitelje najplemenitejih običajev, verskih in jezikovnih. Ni prvi pot, da se rabi oborožena sila za iztiranje slovenskega jezika iz cerkve in za uvedenje latinsčine.

„Nasa Sloga“ o znani brzovajki „mladeničev“ na Brezjah tržaškemu škofu. — „Nasa Sloga“ navaja znano brzovajko „mladeničev“ na Brezjah do tržaškega škofa, potem pa pravi: „Ob tej značilni brzovajki, ki nam kaže dosti jasno, kako sledijo v Kranjski slabo ali nič borbi našega naroda v tržaško-koperski škofiji, bi se dalo napisati vrsto člankov, ali nimamo za to ne volje ne prostora, rečemo pa gospodi prvakom narodne katoliške stranke v Kranjski samo to-le: Najdite nam jednega odličnega in neodvisnega svečenika ali posvetnjaka, Slovenca ali Hrvatata, ki podpiše ono brzovajko v imenu Hrvatov in Slovencev one škofije, pa hočemo mi za vedno vreči pero v kos!“

Povora Gorizia! — Tisto babišče, ki v potu svojega židovskega obraza krpuca „Corriere“, je stalo v ponedeljek na oknu in videlo — o groza! — v omnibusu hotela „pri zlatem jellenu“ („con tanto di scritta sla va...“) naše Sokole; ki so bili tako nesramni, da niso skrili svoje rdeče srčice. In uboga laska Gorica je morala pozreti „questa sfida al sentimento italiano“, kajti nobena oblast nečete zabraniti takih slovenskih izzivanj itd.

Nas odgovor! Tisto babišče je zrelo za norišnico, kjer dobi streho in „kosto“ brezplačno, da ji ne bo treba iskati na stara leta kruha od — podlih udriharij proti Slovence, ki redijo celo Gorico!

Slavospjev tržaškemu škofu Naglu iz peresa istrskega svečenika smo čitali v „Edinosti“ tisti dan, ko smo ga opisali mi po vrednosti ter ob jednem tudi povedali, kako neopravičeno mu pojejo hvalo nekateri slovanski duhovniki. S tem slavospjevom kujeta tržaski klerikalni list in „Slovenec“ političen kapital. Izpustila sta modro vse, kar se nanaša na „ppp“, le slavospjev Naglu priobčujeta. „Izpustila sta vse glede Flappa radi tega, kar se strinjata z njegovim nekrščanskim delovanjem v poreski škofiji! Škof je, zato na kolena pred njega!“

Končno se čudita, da je pisano o Naglu kaj takega v „Edin.“... Nò, mi se pa nič ne čudimo!!

Sokoli v Postojini. — V ponedeljek je posetilo Postojino premnogo Sokolov in drugih slovanskih gostov z vsesokolskega zleta v Ljubljani. Bili so tam presrečno sprejeti. Med izletniki v Postojino se je nahajal tudi naš „Goriški Sokol“ z zastavo. Čehov je bilo nad 1000. Občinski zastop in mnogobrojna množica so spajeli vse z velikim navdušenjem. Jamo je posetilo tudi kakih 50 ruskih dijakov s profesorji, ki so prisli prejšnji večer v Postojino. Jamo si je ogledalo kakih 1500 gostov. V navzočnosti Rusov so peli odkritih glav veličastno rusko himno. Zahvalil se je do solz ginjen neki ruski profesor.

Romanje v Lurd — odpovedano. — Romanje v Lurd so „preložili“. Premalo se jih je oglasilo. Da bi se tako vedno godilo, kadar vabijo na romanja! — „Slovenec“ je bil napovedal pobožnim romarjem tudi čudeže v Lurdu, ki se godijo baš takrat, ko so imeli dospeti v Lurd slovenski romarji. Ali to ni nič ganilo src ljudij, kakor da bi ne bili željni videti čudeže. Ali pa morda sploh ne verujejo v lurdске čudeže?!

„Slovenec“ je naznanil preložitev romanja, pričakujemo, da naznani se preložitev čudežev! Konsekventnost je lepa čednost!

Vročina. Po vsej Evropi je strašna vročina. Od vseh strani se čuje le o neznanjski vročini in suši. Na Ogrskem so nastali že veliki požari vsled suše. Na Dunaju je istotako neznosna vročina. Pomanjkanje vode je občutno. V Berlinu kaže toplomer v senci 38 stopinj Celzija. Konji cepajo na cesti mrtvi na tla, tlak iz asfalta se je omečal po ulicah. V Parizu kaže toplomer v senci 40 stopinj Celzija. Umrlo je 10 ljudi za solnčarico, nad 70 obolelo. V Londonu in sploh na Anglezskem je neznosna vročina. Z Dunaja in Budimpešte prihajajo z nova poročila o strašni vročini. Po vsej južni Češki je velika suša. Vode manjka povsodi. V Strassburgu je začela tenorista Kellerja kap med predstavo. V Moravski pa je slana na nekaterih krajih uničila krompir, fižol, grah in razno sočivje. Iz

vinorodnih krajev se čujejo pritožbe, da vročina preti uničiti vse grozdje.

V Gorici imamo do 37 stopinj v senci. Ker je drugodi tako neznozna vročina, potem se nismo tako na slabem v Gorici, kjer smo že tako navajeni na veliko vročino poleti! V četrtak se je bilo napravilo za dež. Zvečer je tudi res padalo na lahko nekaj časa, ali bilo je jako malo. Potreba dežja je velika.

Sedanja vročina nam potrjuje, da kadar so zime zelo deževne, sledijo izredno vroča poletja.

Za tedenski počitek se borijo tukajšnji pekovski pomočniki, in sicer stremijo za tem, da bi imel vsak pomočnik en dan v tednu prost, to pa radi tega, ker uvidevajo, da v pekarski obrti nedeljski počitek ni mogoč. Za tisti dan, ko bi bil prost, bi ga namočil drug v pekarni, v kateri je uposlen, seveda za isti zaslužek, kakor ga ima oni. Vse te zamene bi preskrbevalo društvo pomočnikov. Vrsijo se sedaj pogajanja med pomočniki in gospodarji. — Vsekakor so seveda tudi pekovski pomočniki potrebni primernega počitka!

Dr. Luzzatto se „odpovedal“ mandatu na deželni zbor? — V tržaškem listu „Trieste“ smo čitali, da je poslal bivši odvetnik dr. Graziadio Luzzatto pismo deželnemu glavarju, v katerem se odpoveduje mandatu, češ, da se podaljša njegova odsotnost do nedoločenega časa!

Kako so ujeli Sillanija. — Ko so našli v tržaški „Ginastiki“ bombo, je vplivalo to na nekega Jos. Sillanija tako, da jo je hotel popihati v Italijo, in sicer takoj. Srečno je prišel do meje, in že je bil skoro na tem, da uide preko Červinjana v Italijo. V noči 16. do 17. t. m. pa je imel službo na colni meji Tropenti pri Červinjanu finančni nadstražnik g. Josip Strosar. Ob 11½ je zapolnil nekega gosposko oblečenega človeka, ki je hotel proti meji v Italijo. Nadstražnik ga je vprašal po imenu, domovini, po namenu potovanja ter zahteval legitimacijo. Oni človek se je lovil v besedah, presenečen je nerodno odgovarjal, na kar ga je nadstražnik v imenu postave aretirati. Dne 18. so ga peljali redarji iz Červinjana v Trst. Kakih 15 korakov je imel se do meje, pa bi bil usel. Torej prav zadnji hip mu je ponesrečil namet.

Padel v vodo ter znorel. — V tukajšnji bolnišnico usmiljenih bratov so pripeljali nekega Ant. Furioso, 32 let starega, iz Turjaka, ker je znorel. Padel je v kanal pri „Agro monfalconese“, voda ga je potegnila s seboj ali se je vendar rešil. Ta padeč pa je vplival nanj tako, da se je začel takoj mešati, in slednjic so ga morali zvezanega pripeljati v Gorico.

Is Čedadu v Italiji nam poročajo o velikih suši v Slovenski Benetiji. Če ne pride dež v majhnem času, ne poberejo nič s polja. Sedaj pa kaže vse dobro leto.

Radl dveh kron ga je hotel ubiti. — Pred kakimi tremi meseci je bil dal preslikati kočijaz Fr. Devetak, takrat v službi pri gospej Pavletičevi v ulici Bertolini, nek voz pri Ant. Sokovu, slikarju vozov. Včeraj pa je prišel nenadoma Devetak k Sokovu ter zahteval od njega dve kroni. Ko je rekel S., da mu ni dolžan dati jih, ker mu je dal slikati voz in da mu ne da nič, ker nastopa surovo, je pograbil Devetak ključno ter se obrnil proti S. Ta se je branil ter pri tem padel. Devetak ga je na to udaril s skladivom na čelo ob levi strani. Delavci so ga šele odvrnili od tega počenjanja. S. je šel v bolnišnico po zdravniško pomoč, potem pa na policijo. D. so aretirali.

Na steklo je stopila 21-letna služkinja Marija Grošelj (?) iz Jamelj na vrtu pri Nanutu v St. Andrežu, kjer služi. Steklo jej je slo v nogo ter prerezalo žilo. Odteklo jej je veliko krvi, predno so jo prenesli v Gorico v bolnišnico. Stanje opasno.

S klobuki so bili po mizah v kavarni „Teatro“ danes teden, ko je vstopil neki Goričan, ki je med potjo pozdravil starost „Gor. Sokola“ v uniformi. Lahki v omenjeni kavarni so to videli pa so se začeli srditi v sveti jezi na ubogega moža, ki pač ni nič zagrešil nego je le pozdravil dr. Tr. in je dobil tudi odzdrav. — Kaj da ima pozdravljati Sokole — so kritali nad njim, da je to skandal itd. Oni mož pa se ni dosti zmenil za to. — Kako so malenkostni! Che piccini!!

Zopet delavec utonil v Soči. — V četrtak popoldne kmalu po kosilu se je sel kopat v Sočo 18-letni delavec Fr. Juretič iz Grgarja, ki dela pri železnici v Dolginjivi.

Najbrže ga je prijel krč in morda tudi ne zna plavati, ker ga je kar nakrat voda odneala. Drugi delavci so skočili hitro v čoln ter so vesljali za njim, ali potegnili so na suho mrtvega.

Omnibus na kolodvor. — Izpred hotela „pri zlatem jelenu“ vozi k vsakemu vlaku omnibus. — Ker mu lahonski „Corriere“ napoveduje boj vsled slovenskega napisa, moramo pa mi priporočiti ga rojakom, ki prihajajo v Gorico ali odhajajo po železnici.

Sobe za prenočišča. — V hotelu „pri zlatem jelenu“ so vse sobe za prenočišča prenovljene ali docela nove, a na čistoto se pazi z največjo skrbnostjo. Gotovo je, da bo zadovoljen s prenočiščem vsakdo, ki pride v ta domači hotel. Cene so prav nizke, od 60 kr. do 1 gl.

Tečaj za čevljarje imajo sedaj v Trzinu, in sicer na posredovanje zavoda za pospeševanje male obrti.

Pevsko društvo „Kolo“ v Trstu vabi na vrtno veselico s plesom, katero priredi jutri dne 24. julija v prostorih „Narodnega doma“ pri Sv. Ivanu v proslavo obletnice razvitja društvene razstave. Začetek veselice ob 6½, uri popoldne. Petje vodi društveni pevovodja gosp. A. Grbec.

Odprti lekarni. — Jutri pop. hosta odprti v Gorici lekarni Cristofolotti-Kürner.

Javni ples priredijo fantje v nedeljo in v ponedeljek dne 24. in 25. t. m. v Rentah na občinskem trgu. Svira oddelek grške godbe.

Listnica upravnštva. — Gosp. Fr. D., Dunaj. Prejeli smo 20 K ter izročili na pristojno mesto.

Zgaga, napenjanje, kolcanje, glavobol, močno srčno utripanje, nespanje, včasno bruhanje, je po navadi znamenje, da so prebavni organi pokvarjeni, kar ni smeti zanemariti. V odstranitvi tega, priporočamo se kot pijača rogaška voda „Tempelvreite“, katero tudi zdravniki v jednake svrhe predpisujejo. Rogaški „Styria-vreite“ je močnejši in se to vodo le perijodično pije.

Razgled po svetu.

Istrski deželni zbor bo sklican baje dne 15. avgusta ter bo trajalo zasedanje do 15. septembra. Baje bo sklican v Koper.

Baron Calice. — Avstro-ogrski poslanik v Carigradu, baron Calice, je baje vložil prošnjo za vpokojitev. To bi bil dokaz, da ne veruje Turčiji in njenim obljubam glede reform v Macedoniji.

Trgovinska pogodba z Italijo. — „Matino“ zatrjuje, da so se avstro-ogrski in italijanski komisarji končno zedinili glede vinske klavzule. „Iz visjih političnih ozirov“ se je baje zagotovila 100.000 hektolitrom belega italijanskega vina za mešanje zelo znižana uvozna carina. Verjetna pa ta vest ni, ker bi se bila trgovinska pogodba sploh že podpisala, ako bi se bilo rešilo vprašanje glede vinske klavzule, ki je takorekoč edina ovira!

Prostore tržaške „Ginastike“ so preiskali sedaj že štirikrat, ali brez uspeha.

Zopet demonstracije. — Sinoci so bile zopet demonstracije v Trstu. Policija je aretirala okoli 30 oseb.

Vladika Strosmajer je v Slatini nevarno obolel. Današnje brzojavke pa poročajo, da je izven nevarnosti.

Gozdni požari v Istri. — Iz Bal blizo Rovinja poročajo, da je bilo v zadnjih dneh več gozdnih požarov ter da je zgorelo v raznih ondodnih krajih nad 240 oralov gozda. Škode je nad 150.000 kron. Ogenj se je razširil radi močnega vetra in se ga je zamoglo le po velikem naporu omejiti. Gozd se je vžgal vsled solne vročine.

Tudi milijonarji niso zadovoljni. — Dunajski milijonar Vinko pl. Moravitz se je streljal v svojem stanovanju iz revolverja. Ranil se je težko v prsih, ali bržčas okreva. Star je 50 let, samec. Vzroka poskušnemu samomoru se ne ve. Vidi se, da tudi bogatstvo ne prinaša vedno pravega zadovoljstva.

Kolkje je slepec v Avstriji. — Izvestje Klarovega zavoda za slepce v Pragi podaja statistiko vseh slepcev v posameznih deželah naše države. Po tem izvestju je v Avstriji slepcev 14.875, od teh je preskrbljenih v zavodih samo 1688.

Pobegla poštarica. — Iz Mogilnice v Galiciji je pobegla poštarica s svojim možem in detetom, s saboj pa je vzela 10.000 K postnega denarja.

Nesreča pri vojaškem vežbanju. — Vojna mornarica se je vsidrala pred kratkim v kanalu od Kolotepea do Gruža v Dalmaciji ter pričela tam svoje vežbanje. Pretekli četrtak sta padla pri obračanju glavnega topa dva mornarja v morje ter izginila. Iskali so jih nemudoma, ali zaman. Eden je iz Zadra, drugi iz Pulja.

Velika tatriva v Trstu? — Poročalo se je, da so udri neznan tatovi v zalogo vina Ivana Lunjeviča v ulici della Scaità. Blagajnica je bila prevrtna na vrhu in iz iste je zmanjkalo 336 59 K. Druge dragocenosti so ostale nedotaknjene. Sedaj pa je dal preiskovalni sodnik aretirati brata Lunjeviča in Antona Stanko, češ, da so nalašč prevrtni blagajno ter simulirali tatvino.

Pri občinskih volitvah v Boveretu so zmagali radikalci in socialni demokratje. Malfatti je s svojo stranko propadel.

Član japonskega ministerstva v Evropi. — Član japonskega naučnega ministerstva dr. iur. Tadokoru potuje po Evropi ter proučuje solstvo. Te dni je prišel tudi v Prago ter se je pri namestniku informoval o češkem solstvu.

Preiskava zoper bivšo upravne svetnike in uradnike sv. vavilavske posojilnice je zaključena. Obtoženih je 22 oseb, docim se je preiskava zoper nekatere funkcijonarje ustavila, tako zoper sedanjega olumusklega škofa dr. Baura.

Spoved in avtomobil. — Neki belgijski duhovnik se je obrnil, kakor javljajo bruseljski listi, do papeža s prošnjo, da mu odgovori, če more z mirno vestjo dati odvezo nekemu chauffeuru, ki je vsled prehitre voznje povozil nekega človeka ter se absolutno noče zavezati, da se bo držal v prihodnje redarstvenih predpisov glede voznje z avtomobilom. Papež je odgovoril, da se ima naravno odredi odveza vsakemu avtomobilistu, ki nima trdnega namena, da prepreči vsako nesrečo. Z druge strani pa, se veli v odgovoru, ne more spovednik zahtevati, da se chauffeur ravna točno po redarstvenih predpisih vseh dežel. Predpisi so premenljivi. Ne more se trditi, ali isti človek smrtno greši, ako leti z avtomobilom po belgijski zemlji, ali ne greši smrtno, ako z isto brzino vozi po nizozemski zemlji.

Iz Ravne poročajo, da je v eni tukajšnji cerkva neki doslej neznan človek težko ranil duhovnika, ko je molil. Ko so hoteli prijeti napadalca, je streljal iz revolverja ter tako usel.

Protiv smrtni kazni. — Iz Bruselja v Belgiji se poročajo, da namevajo tamošnji odvetniki predložiti zbornici predlog, da naj se smrtna kazen odpravi.

Zanimiva poroka. — V soboto se je vršila v cerkvi sv. Ljudmille v Pragi zanimiva poroka. Ženin je bil profesor na realki dr. modroslovja Bogomil Bydžovsky, nevesta dr. modroslovja Marija Kominkova. V Pragi se ni bilo take poroke.

Smrt novoročencev v valovih. — Mladi par Marija in Karol Dunyski iz Krakova se je peljal na jug, zviat medene tedne. Prišla sta na Reko, in v petek pop. sta se vozila po čolni „Budapest“ v reški luki. V čolni je bil razun njih ladjar in njegov sin. Začel je pihati močan veter, ki se je zagnal v barko in jo prevrnil. Vsi štirje so padli v morje. Mlada poročenca sta se oprilja ladjarja ter ga držala tako trdno, da se jih ni mogel oprostiti, marveč so vsi trije skupno utonili. Sin se je bil prijel za del ladje ter so ga mogli rešiti.

Vojna med Rusi in Japonci

Poraz Japoncev pred Port Arturjem. Iz zanesljivih ruskih poročil je vedno bolj razvidno, da so doživeli Japonci v noči 11. t. m. strašansko poraz. Morda niso izgubili baš 30.000 mož, morda jih je bilo 25.000, ali pa celo več nego 30.000, tega se ne ve na tanko, toda dejstvo ostane, da je zadel 11. t. m. Japonce pred Port Arturjem velikanski udarec, ki je naravnost odločilen v vojevanju proti Port Arturju. Po nekaterih poročilih so izgubili Japonci celo divizijo.

Japonci seveda so hoteli demantirati vesti o porazu, ali to so delali le za to, da ne ogorčijo javnosti doma, da bi se ljudstvo na Japonskem ne začelo vpirati proti vojni (saj je pretiela kar cela revolucija že proti Kamimuri, ko se mu Rusi pokončali nekaj transportnih ladij) in pa da bi ne škodovalo Japonski, ki baš išče nova posojila! Dementi je bil dobro preratunjen, ali iz sveta se ne da spraviti dejstva z nikakim demenitjem, tudi ne, če je še tako uradno sestavljen!

Boj na Motienlingu je trajal 15 ur. Poročali smo že, da so Rusi 16. t. m. bili naskočili prelaz Motien, ali so se umaknili, ko so se prepričali, da se nahaja zadej velika japonska armada. Rusi so izgubili okoli 1000 mož, Japonci 3000. **Razno.**

Te dni so krozile po listih vesti, da je umrl admiral Togo na koleri. Potrjena vest seveda ni! Baje pa res razsaja kolera na japonskih ladjah. — V armadi generala Nodzu vlada baje kolera in glad, kar so povedali japonski begunci, ki so prišli v ruski tabor. — Baje plijejo Japonci pred vsakim bojem mnogo alkohola. — Zopet se govori o tem, da je odplul del baltskega brodograja na bojišče lepo na tihem že pred 2 mesecema, drugi del pa odpluje začetkom avgusta.

Rusija in Angleška.

Ruska krizarka „Smolensk“ je vstavila v Rdečem morju angleški parnik „Malacca“ in ga zaplenila, ker je imel na krovu dinamit, določen v Jokohamo, torej vojno kontrebando. Rusi so bili opravičeni stori ti to, ali navzlic temu so zagnali Angleži krik in vik, da so kršili Rusi mednarodno pravo; zahtevalo izročitev parnika in primernege zadoščenja. Angleški listi zabavljajo Rusom, zmerjajo jih s pirati — Japoncev pa niso hoteli oštevat s pirati, ko so zaplenili ruske trgovske ladje v japonskih pristaniščih tri dni pred napovedjo vojne ter so takrat piskali na vse določbe mednarodnega prava. Razni listi pišejo, da utegne priti radi te reči do hudega konflikta med Rusijo in Anglijo ter namignavajo že na vojno. Angleška vlada je sklenila z vsemi sredstvi preprečiti, da bi bila ladja „Malacca“ privedena v kak ruski pristan. Angliji pa tudi ni všeč, da gredo ladje ruskega dobrovoljnega brodograja skozi Dardanele ter je angleški poslanik v Carigradu radi tega že protestiral pri turski vladi. — Po drugi strani pa se čuje, da se poravnava vsa zadeva mirnim putem.

Nemiri v Tokiu.

Namesto slavlja nad padcem Port Arturja so nastali v Tokiu veliki nemiri. Ljudstvo je nevedno, da Port Artur se vedno ni vzlet. Delali so velikanske priprave za veliko narodno slavlje, ali namesto tega so prišli porazi pred Port Arturjem. Ljudstvo je sprevidelo, kako so ga farbali glede Port Arturja, pa je postalo nevoljno ter so buknili nemiri. Tudi v drugih krajih so se pojavili nemiri, v Kobe pa so užgali francoski konzulat.

Kdaj pade Port Artur?

Ze zdavnaj so sanjali Japonci in njihovi prijatelji v Evropi, da zdajpazdaj pade Port Artur; padeč Port Arturja je le še vprašanje nekaterih dni, pred kratkim se so bili Japonci zavzeli trdnjave milostno podaljšali do konca julija, ali sedaj, sedaj pa prihajajo glasovi od strani Japoncev, da trdnjave z naskokom sploh ne bo mogoče vzeti. Oblegati jo hočejo in izstradati, če bo mogoče!

Nov poraz Japoncev.

Kakor se čuje, je zadel Japonce pred Port Arturjem nov poraz. Poročajo namreč, da so naskočili s 14.000 možmi jeden vzhodnih forov. Rusi so jim zastopili pot, podžgali mine, in niti eden Japonec ni ostal živ. Prišlo so nove čete, katere pa so pogrnali Rusi v beg. Japonci so imeli velikanske izgube.

Izpred Dačićeva

so se umaknili Japonci na celi črti. Tako poročajo, od drugod pa čujemo, da je položaj nespremenjen, da je pa bilo več manjših in večjih bojov blizu Dačićeva.

Vladivostoksko brodogrje

se zopet giblje. Poročajo, da so 3 ruske krizarke plule skozi morsko ožino Tsungaru v Tihno morje ter da so zajele neki japonski parnik.

Na Fensullaskem prelazu

so naskočili Rusi japonske pozicije ter pregnali Japonce v beg z bajonetji. Ruski voji so se potem na teh točkah utrdili in ojačili.

Zadnje vesti.

Spor radi ladje „Malacca“ je poravnana. Rusija je odgovorila, da ne spravi zadeve radi „Malacce“ v sodno postopanje ter zagotavlja, da se ne bode več zgodilo kaj takega. „Malacca“ je odpotovala 21. v Algir. — Japonci marsirajo proti Mukdenu. Pri Ehantanu so jih Rusi odbili ter zasedli nove točke. Odlikovala se je artilerija. — General Keller je sel čez reko Lanko ter porazil Japonce, ki so imeli velike izgube. General Herselman je tudi odbil Japonce. Keller je vzel Japoncem 10 kanonov. Izgube Japoncev so jako velike. Kuroki je baje bolan na maršarji ter ga nosijo za vojsko.

Narodno gospodarstvo.

Posvetovanje o pospeševanju čevljarke obrti v Mirnu.

Društvo za pospeševanje male obrti na Goriskem je pričelo s svojim plodonosnim delovanjem. Tudi za naš obrtni Miren so se pričeli zanimati v tem društvu, katero lahko donese naši deželi obilnih koristi, ker je to društvo zelo podpirano od trgovskega ministerstva.

Dne 26. maja t. l. so prišli k nam dejavni gospod predsednik tega društva, deželni poslanec g. Holzer, društveni tajnik g. Bizjak, ki je istočasno tudi tajnik kupcijske in obrtnijske zbornice in društva, in odbornik g. deželni poslanec Berbuč. Na povabilo našega nadučitelja se je zbralo nekoliko obrtnikov posebno samostojnih čevljarjskih mojstrov v ljudski šoli, kjer so se gospodje voditelji društva za pospeševanje male obrti informirali o stanju naše čevljarjske obrti in na licu mesta poizvedeli, kaj bi bilo napraviti za povzdigo iste. Ogleдали so si mnoge večje čevljarjske delavnice in stojarsko tovarno Andreja Jakila v Rupi, koder jih je vodil naš nadučitelj. Gospode je zelo veselilo, ker se je med našimi mojstri porodila misel o združni čevljarjski organizaciji. Ta misel bi morala preinjšati slehernega našega čevljarja in le z ustanovitvijo čevljarjske zadruge v Mirnu bi se vničila ona nespametna konkurenca med domačini na korist ptujih odjemnikov. Kolikoga pomena bi bila čevljarjska zadruga le pri skupnem naročevanju usnja, podplatov, platna, žeblicev t. j. sploh takega blaga, ki ga rabi čevljar za izvršitev raznovrstnih čevljev. Nakupovale bi se večje množine tega blaga iz najboljših priznanih tvornic po najnižjih cenah proti takojšnemu plačilu, a doma bi se to razdelilo med pojedine združnike, ki bi na ta način gotovo dobili to blago po 10% ceneje. Kaj pa s skupno prodajo brez domače konkurence? Taka zadruga bi se potem tudi lahko držila v konkurenčni boj s tujimi izdelki, razširila bi si izvoz v Afriko in Orijent ter počasi dovedla našo malo čevljarjsko obrt do tovarniške obrti s svetovno trgovino, ki bi dajala našemu mirnaskemu ljudstvu mnogo boljše kos tečnega kruha nego danes. Umljivo, da bi smeli zahtevati tudi vladnih podpor za nakup raznih modernih čevljarjskih strojev in priporočil za razširjanje izvoza naših izdelkov. Zpomniti si pa moramo, da vlada podpira vedno le združne obrti, ki so v srčno in blagor celih obrtnih krajev ali okrožij ne pa posameznih rokodelcev.

Priznati pa mi mora vsakdo, da je za razvoj sleherne obrti velevažen in jedini faktor — spreten, pošten in inteligenten obrtnik. Znanje je moč. Znanje rodi podjetnost in le znanje združeno z agilno podjetnostjo dvigne našo obrt do one višine, katero sem že prej omenil. Z znanjem pa nas vsposobijo tri reči: 1. šole, 2. svet in 3. delo. V tem oziru igra ravno strokovno nadaljevalna obrtniška šola veliko vlogo in jasno je vsakemu, da bi se z ustanovitvijo take šole v Mirnu sezidal temeljni kamen za procvit našega čevljarstva posebej in naših domačih obrti v občini. Tega mnenja je bilo tudi naše zavedno občinsko starestinstvo, ki je že pred dvema letoma prosilo za ustanovitev take šole. Prošnja leži baje deloma že ugodno rešena pri c. kr. okrajnem glavarstvu, kjer čaka — zasedanja deželnega zbora, ki boče vsekako moral priskočiti na pomoč z denarnim prispevkom. Visoka vlada, deželni zbor, trgovska in obrtniška zbornica, društvo za pospeševanje male obrti in naše občinsko starestinstvo naj tekmujejo med seboj v delovanju in prizadevanju, da se čim prej tem bolje ustanovi ta prepotrebna obrtniška nadaljevalna šola v Mirnu.

Gospodje voditelji društva za pospeševanje male obrti so nas že pripravili svoje pomoči v tem vprašanju; zato je opravičeno, da gojimo upanje, da dosežemo obrtno nadaljevalno šolo v najkrajšem času in to tembolj, ker sta med njimi dva gospoda deželna poslance, ki s svojim vplivom lahko pridobita deželni zbor za vresničenje naših želj. Tudi pri kupcijski in obrtniški zbornici bodo uvaževali njih zahteve, da bi ista sodelovala pri ustanovitvi naše obrtne šole.

Pri posvetovanju so nam bl. gg. Holzer, Berbuč in Bizjak obljubili v največje veselje naših po napredku hrepenecih čevljarjev, da poskrbi društvo za pospeševanje male obrti tudi za ustanovitev strokovnega čevljarjskega tečaja v Mirnu s praktičnim čevljarjskim učiteljem iz tehnološkega muzeja na Dunaju.

Dne 11. t. m. pa so že ravno isti gospodi pripeljali takega strokovnega čevljarjskega g. učitelja Hulka v Miren, da si ogleda izdelke naših čevljarjev in da bode znal vse potrebno pripraviti za pouk v strokovnem tečaju, ki se otvori že prihodnje leto. Nadučitelj Urbanič je vodil vse gospode iz čevljarjske delavnice v delavnico, kjer se je g. strokovni učitelj poučil o našem čev-

ljarskem položaju, o vrednosti naših izdelkov in o kupcijskih razmerah z našim blagom. Vseled naklonjenosti društva za pospeševanje male obrti dobimo torej v kratkem času strokovnega učitelja-veščaka, da naše čevljarjske mojstre oboroži s popolnim strokovnim znanjem, da se dvigne naša obrt, da se vsstvari v naših mojstrih podjetnost in združna organizacija, ki donese srečo in blagostanje v naš slovenski Mödling.

Hvala — bomo imenovanim gospodom za njih trud. Naši čevljarji pa se bodo prizadevali, da izpolnijo najsrčneje želje poizvalnih gg. voditeljev društva za pospeševanje male obrti in se povspno do boljše strokovne izobrazbe, ki bode prvi pogoj zboljšanju čevljarjske obrti v Mirnu. S čevljarstvom se samo po sebi dvigne tudi strojarstvo.

S prej imenovano obrtno nadaljevalno šolo se pomnoži izobrazba naših čevljarjev, strojarjev in kamnarjev, s strokovnim tečajem si pridobe naši čevljarjski mojstri popolno strokovno znanje, polasti se hrepenenje po večji omiki vseh naših čevljarjskih pomočnikov in vseh mladih rokodelcev in naš Miren bode mirno jadral po poti napredka in postenega dela k boljšemu blagostanju. V desego teh lepih načrtov pa zastavite vsi čevljarjski mojstri in delavci, vsi naši obrtniki čevljarji, strojarji, kamnarji, posestniki, učitelji in duhovniki, z jedno besedo vsi rodoljubi vse svoje moči, pa pustite smešne in nesmiselne lokalne domače intrige z nepomembnimi malenkostnimi raznim slovenskim naprednim težnjam nasprotujočimi nesmiselnimi nenarodnimi društvi, ki samo nelijo prepire med nami in razdružujejo naše čile moči v smešnih medsebojnih bojih. Torej složno v boj za boljši kosček vsakdanjega kruha, da naše vzajemno delo obrodi mnogoter sad v povzdigo gmotnega boljsega stanja naših obrtnikov in delavcev v ponos našemu obrtnemu Mirnu. Na delo torej v tu začrtanem programu in bodite uverjeni, da se povspnemo do lepših in srečnejših dnij, ki zasijejo našemu dobremu delavnevu ljudstvu. Ponovno pozivljam k sklepu svojega dopisa: „Na delo, ker le v takem treznem delu najdemo rešitev naših žalostnih razmer, le s takim treznim delom pripravimo v našo občino oni lepi mir, po katerem hrepeni sleherno za blagor našega ljudstva vneto srce!“



Išče se **stanovanje.**

(4 sobe 1 kuhinja.)

Ponudbe na naše upravništvo.

Ponudba.

V slovenskem trgu, ob železnici, kjer je mnogo uradov in ptujcev, se oddá v najem eventuelno tudi proda prostorna hiša s kavarno in pensijonom.

Kjé, pove upravništvo.

Naznanilo.

Usojam si naznanjati slavn. občinstvu, da sem

preselil svojo delavnico

iz ulice Vetturini šte. 3.

v ulico

pod Kapelo št. 10.

Tim potom se priporočam cenj. občinstvu v nadaljno blagohotno naklonjenost.

Andr. Rojic,
krojaški mojster.

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladčičar
v Gorici na Kornu št. 8.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t. d.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidn. postrežbo po jako zmernih cenah.



Anton Krušič

trgovec in krojaški mojster
Corso Giuseppe Verdi št. 33

— priporoča —

ravnokar dospelo sveže
blago za poletno dobo.

Ima zalogo gotovih
oblek
za vsak stan.

Mirodilnica

Karol Volpis

Gorica, Gosposka ulica št. 15. (v lastni hiši)

nasproti „Trem kronam.“

Velika zaloga

barv, mirodil, kemičnih izdelkov, portlandskega in roman cementa iz tovarne Egger & Lüthi Kustein, Tirolsko.

Vse po najnižjih cenah.

Prva koncesionarna delavnica z motornim obratom za fino mehaniko, fiziko, matematiko, optiko, fino brušenje in poliranje itd. Vpeljava strojevalov, brzojavov, lišnih telefonov, plina in vode.

Poprave se izvršujejo hitro in po cenj.

Ivan Potočnik & A. Hügel

Gorica, za vojašnico.

Precizijska delavnica predmetov za merjenje.

Bogata zaloga

raznih predmetov za razsvetljavo za plinovo in električno luč.

Posamezni deli za električno, plinovo vodno in parno vpejavo. Pumpe, železne in kovinske cevi. Zaloga mesarskega o odja, kuhinjskih nožev, brivskih britev, skarij itd.

Razp. siljatev na deželo se izvrši hitro in po cenj.

Anton Ivanov Pečenko — Gorica

Velika zaloga

pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih priznanih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarchije v sodih od 56 l naprej. Na z htevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna.

Zaloga piva

„Delniško družbe združenih pivovarjen Zales-Laški Trg in plzenjskega piva „prazdroj“ iz sloveče češke „Měšanske pivovarne“.

Zaloga ledu, karerega se oddaja 1 na debelo od 100 kg naprej.

Sladočarica (sirup)

Tamarindo

pripravljen v kemičnem laboratoriju

LEKARNE CRISTOFOLETTI.

Najboljša higijenična in

okrepčevalna pijača

v poletnem času.

Cena steklenici 80 vin.



Edina slovenska
kleparska delavnica

v Gorici

Karol Čufer

ulica Sv. Antona št. 1.

Se toplo priporoča slav. občinstvu v mestu in na deželi za izdelovanje vseh kleparskih izdelkov, kakor oevlj za vodo, žlebe za poslopja, kuhinjske priprave itd. Provzame tudi vsako popravo po zmernih cenah. Zagotavlja točno postrežbo in pošteno delo. Izdeluje tudi slate napise za trgovino.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštolja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najbolje kupovališče npraberškoga in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čevljarje.

Svetilnlce. — Rožni venel. — Mašne knjižlice.

Mašna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 2 35-8

Eksport Mizarska zadruga Eksport

v Gorici — Solkanu

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

tovarna s strojevnim obratom na parno in vodno silo
naznanja, da izdeluje

najrazličnejša pohištva

vseh slogov.

ter sprejema v delo vsa večja stavbena dela.

Podružnica v Trstu Via di Piazza vecchia 1. Zastopstvo v Spiljetu ter Orijentu.

Cene zmerne, delo lično in solidno.

Odlikovan fotografski ateljé

Anton Jerkič

Gorica, Gosposka ulica št. 7. II. nadstropje
je največji in najmodernejši urejen ateljé na Primorskem.
Izvršitev fotografij vseh vrst je neprekosljiva.
Na razpolago je neštivilno pohvalnih pisem.
Cene nižje kakor pri konkurentih.



Christofle & Co.

c. in kr. dvorni založniki

Heinrichhof Dunaj I. Opern Ring 5.

Težko posrebrnjeno

namizno orodje in posodje vseh vrst
(žlice, vilice, noži itd.)

Pripoznavni najboljši izdelki izredne trpežnosti.

Največja izbéra najlepših modelov.

Ilustrovan cenik na zahtevanje.

Vsi Christoflovi izdelki imajo v jamstvo svoje izvirnosti vtisneno gornjo varnostno znamko in ime Christofle.



V Ameriko potujoči

naj se blagovolijo obrniti na



Agenturo Zwilchenbart

v Buchsu ali Baslu (Švicca)

Havre - New York.

Vožnja čez morje samo 6 dni.

Na vsako vprašanje daje se kretom pošte in brezplačno odgovor in pojasnila.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo je sklenilo v skupni seji dne 28. nov. 1902. tako:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4½%. Stalne vloge od 10.000 kron dalje z odpovedjo 1 leta po dogovoru. Rentni davek plačuje pos. sama.

Posojila: na vknjižbe po 5½%, na varščino ali zastavo 6%, na menice 6%. Glavni deleži koncem leta 5½%.

Stanje 31. dec. 1903. (v kronah): Članov 1777 z deleži K = 123.644. — Hranilne vloge 1.416.573-66. — Posojila 1.471.650-42 — Vrednost hiš 162.162-93 (v resnici so vredne več). — Reservni zalog 70.125-85.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Telefon št. 79.

Gorica — Gorica

Klimatično zdravilišča.

Hôtel Südbahn

na Telovadnem trgu, poleg ljudskega vrta. — Hotel prvega reda. — V hotelu in dependanci nad 70 sob in salonov. — Lastna električna razsvetljava. — Električni avtomobil-omnibus k vsem brzovlakom in po potrebi. — Velik park pretežno z eksotičnim rastlinstvom. — Mirna, krasna lega, nič prahu, kakor nalašče za one, ki hočejo prijetno in mirno preživeti nekaj časa v Gorici. — Izborna kuhinja in klet. — V hotelu je obsežna knjižnica.

Božjast.

Kdor trpi na božjasti, krčih in drugih nervoznih boleznih, naj zahteva knjižico o teh boleznih. Dobiva se zastoj in franko v priv. Schwann-Apoteke, Frankfurt a. M.

Andrej Fajt pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Gius. št. 2.
filijalka v isti ulici št. 20.
Sprejema naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, za nove maše in godove, kolače za birmance, poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov.
Ima tudi na prodaj različne moke, fino pecivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.
Za veliko noč priporoča goriške plnce, potlice itd.



Profesor Anton de Casagrande

član nacionalne akademije v Parizu, odlikovan z mnogimi zlatimi kolajnam, v zadnje se zlato kolajno na razstavi v Rimu. Ortopedist, specialist za kile, boleznim doletel v Parizu se ustavi v Vidmu (Udine) od 11. do 25. julija 1904.

Naznanja cenjenemu občinstvu, da odpre svoj atelje v ulici Cortazis št. 1, kjer bo ordiniral od 9. ure predp. do 5. ure pop. ob delavnikih in od 9. do 12. ure predp. ob nedeljah.
V Benčkah, campo Selloje 1464. od 26. jul. do 9. avg. 1904.

Eden največjih napredkov znanosti, na katerem se je zahvaliti profesorju de Casagrande, je metoda kako se ima zdraviti kila.

Vsak dan se množi število nesrečnih, ki trpijo na tej strašni bolezni. Zasluga gre torej prof. Casagrandi, ki je izumil sredstvo, s katerim je mogoče mnogim nesrečnim darovati zopet zdravje.

Dve električni ploči se postaviti na prostor, kjer se je poja ila kila ter se iste zvežbo s pomočjo elastičnega traka, tako, da bolnik ne občuti nikake ovire.

V kratkem času se mora kila popolnoma odpraviti.

S pripomočkom prof. Casagrande se odstranijo vsa druga zdravjenja, ki so večkrat zelo nevarna.

Prof. Casagrande sprejme hon rar le tedaj, ko je bolnika popolnoma ozdravil.

Soproga prof. Casagrande stali pospe in otrokom zdravilno pa-ove.

Prof. Casagrande ima veliko zalogo električnih aparatov za bolne na živcih itd.

Velik izbor električnih priprav za vse nerazvorne bolezni.

Zdravniška preiskovanja brezplačna.

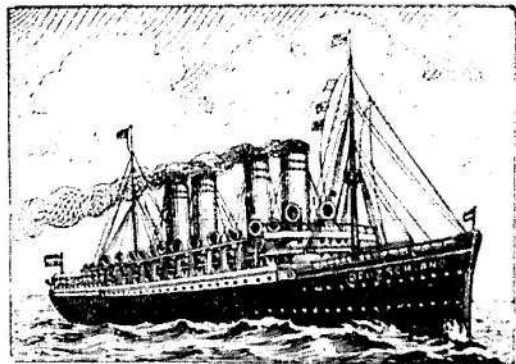
V Sacile, videmska provincija, v lastni palači od 10. avgusta do 29. septembra 1904.

Sedaj gld. 60

zelo znižane

vozne cene v

Ameriko



Prej gld. 105

Ravno ista

vožnja in po-

strežba

kakor prej

Iz Ljubljane v Novi-York samo gld. 60

s prosto dobro hrano že v Hamburgu

v dežele: Pennsylvania, Ohio, Illinois, Minnesota, Montana, California itd. toliko višje kolikor je tarifna cena po ameriški železnici; s priznano najboljšimi parniki družbe

Hamburg - Amerika Linie

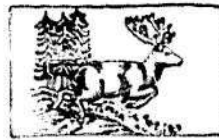
Kdor je odločen potovati in da se mu dober prostor preskrbi, naj pošlje 20 kron are na moj naslov:

Fr. Seunig — Ljubljana, Dunajska cesta 31.

— Zahtevajte pri nakupu —

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „JELEN“.



Varstvena znamka.

Ono je zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi. Pare izvrstno. Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo naj dobro pazi da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Georg Schicht Aussig a. E. — Največja tovarna te vrste na evropskem ozemlju!

Dobiva se pousod!

— Zastopnik: Umberto Bozzini — Gorica, Stolna ulica št. 9. —